Η εκ των έσω αποδόμηση της Ορθόδοξης διδασκαλίας σε ζητήματα ανθρώπινης σεξουαλικότητας και ταυτότητας φύλου (Εμμανουήλ Παναγόπουλος, Αμ. Επ. Καθηγητής Χειρουργικής, τ. Συντ/στής Δ/ντής ΕΣΥ)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 27 Νοεμβρίου, 2018

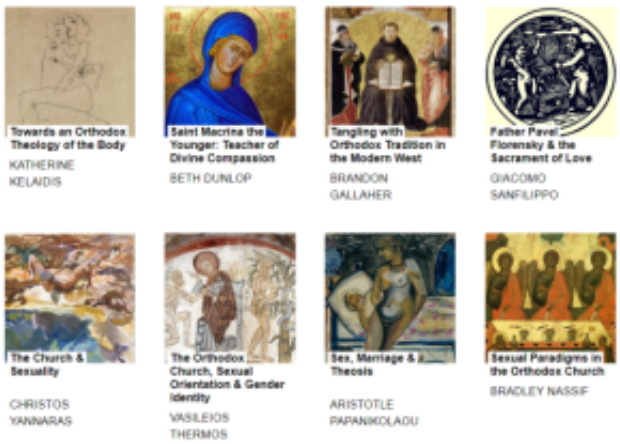

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια αυξημένη δραστηριότητα ορθόδοξων θεολόγων, κληρικών και λαϊκών, σε συζητήσεις, με μελέτες και αναρτήσεις άρθρων σε blogs σχετικά με τα ευαίσθητα θέματα της **ανθρωπίνης σεξουαλικότητας** και της **ταυτότητας φύλου**. Η δραστηριότητα αυτή στοχεύει, σύμφωνα με τους ίδιους, στη διερεύνηση της θέσης και του ρόλου της παραδοσιακής Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας στη μοντέρνα Δύση του 21ου αιώνα. **Στην ουσία όμως επιδιώκεται η μετατόπιση των θέσεων της Ορθόδοξης Εκκλησίας στα θέματα αυτά και η εκκοσμίκευσή της.**

Το άρθρο αυτό στόχο έχει να προβληματίσει παρουσιάζοντας κάποια παραδείγματα της πιο πάνω αναφερόμενης δραστηριότητας.

Το Συμπόσιο του Άμστερνταμ [1,2]

Όπως ανέφερε το **Κέντρο Ορθόδοξης Θεολογίας του Πανεπιστημίου του Άμστερνταμ**, που φιλοξένησε μεταξύ 7 και 9 Ιουνίου του 2017 το συμπόσιο αυτό, μία διεθνής ομάδα ορθόδοξων ιερέων και θεολόγων συγκεντρώθηκε εκεί για να συζητήσουν θέματα σεξουαλικότητας και ποιμαντικής φροντίδας. Οι συμμετέχοντες

ασχολήθηκαν με μία σειρά γενικών θεμάτων σχετικών με την ανθρώπινη σεξουαλικότητα από πλευράς επιστήμης, φυσικού νόμου, θεολογικής ανθρωπολογίας, νομικών ζητημάτων, ψυχολογίας, ποιμαντικής φροντίδας. Σύμφωνα με τους συμμετέχοντες οι απόψεις που ακούστηκαν δεν ήταν καθόλου μονολιθικές -με ό,τι αυτό μπορεί να σημαίνει- και ότι οι ιδέες μερικών εκ των συμμετεχόντων προέρχονταν από την αριστερή πτέρυγα της κυρίαρχης πολιτικής κουλτούρας και όχι από την Ορθόδοξη Παράδοση.

Το Κέντρο Ορθοδόξων Χριστιανικών Μελετών του Πανεπιστημίου Fordham στις ΗΠΑ [3]

Το Κέντρο αυτό, σύμφωνα με το ίδιο, εστιάζεται στη σύνδεση πολιτιστικών και θρησκευτικών παραδόσεων με στόχο την αύξηση της ευαισθησίας της Ορθοδοξίας και την ενεργοποίησή της σε οικουμενική δραστηριότητα. Πιο συγκεκριμένα «Το Κέντρο Ορθοδόξων Χριστιανικών Μελετών του Πανεπιστημίου Fordham συνδέει ένα αρχιπέλαγος πολιτιστικών, θρησκευτικών παραδόσεων και ακαδημαϊκών κλάδων, για να αυξήσει την ευαισθησία και τη γνώση της Ορθόδοξης Χριστιανοσύνης σε δημόσια ομιλία».

Το ως άνω Κέντρο ξεκινά μία επίσημη μελέτη των «ΛΟΑΤ δικαιωμάτων σε σχέση με την Ανατολική Ορθόδοξη Ταυτότητα». Για τη διεξαγωγή της ανωτέρω μελέτης, που θα γίνει **σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο του Exeter του Ηνωμένου Βασιλείου** που ειδικεύεται σε μελέτες σχετικές με τους ΛΟΑΤ και την Ανατολική Ορθοδοξία, δόθηκε **επιχορήγηση από το Βρετανικό Συμβούλιο στις ΗΠΑ**. Η επιχορήγηση αυτή είναι μέρος του προγράμματος «Γεφυρώνοντας Φωνές» που θα φέρει αποκλίνουσες φωνές από την Αμερική και το Ηνωμένο Βασίλειο στο Πανεπιστήμιο Fordham για ένα σεμινάριο τον Ιούνιο του 2019 με τίτλο «Η Σύγχρονη Ανατολική Ορθοδόξη Ταυτότητα και οι Προκλήσεις του Πλουραλισμού και της Σεξουαλικής Διαφορετικότητας σε ένα Κοσμικό Αιώνα». Σύμφωνα με τον **Brandon Gallaher** του Πανεπιστημίου του Exeter, που συμμετέχει στη μελέτη, η «Ανατολική Ορθοδοξία έχει πολλές προκλήσεις, που χρειάζεται να τις αντιμετωπίσει στο σύγχρονο κόσμο, περιλαμβανομένης της σεξουαλικής διαφορετικότητας και του ρόλου των γυναικών στην Εκκλησία σε ένα δημοκρατικό και κοσμικό αιώνα.

Το blog Public Orthodoxy (Δημόσια Ορθοδοξία) [3]

Το Σεπτέμβριο του 2015 το Κέντρο Ορθοδόξων Χριστιανικών Μελετών του Πανεπιστημίου του Fordham δημιούργησε το blog «Δημόσια Ορθοδοξία», ένα -κατ’

αυτούς- επιμελημένο blog, που θέλει να συνδυάσει το εκκλησιαστικό, το ακαδημαϊκό και το πολιτιστικό. Η επιδίωξή του είναι η προώθηση συζητήσεων, δίνοντας χώρο για διαφορετικές προοπτικές σε σύγχρονα ζητήματα που σχετίζονται με την Ορθόδοξη Χριστιανοσύνη. Εξάλλου διαθέτει μία διαδεδομένη φήμη ως φόρουμ συζητήσεων για θέματα της «ΛΟΑΤ» σφαίρας, που είναι μη συμβατά με την ορθόδοξη διδασκαλία.

Μεταξύ πολλών άλλων αμφιλεγόμενων άρθρων, ανάρτησε και το άρθρο του **Giacomo Sanfillippo** με τίτλο «Συζυγική Φιλία» (**Conjugal Friendship**). Σ' αυτό ο συγγραφέας προσπαθεί να δικαιολογήσει την ομοφυλοφιλία, υποστηρίζοντας ότι: «Η Ιερά Παράδοση κατέχει σε σπερματική μορφή κάθε τι απαραίτητο για να αρθρώσει, αυστηρά και προσεκτικά, μία ορθόδοξη θεολογία και πνευματικότητα για ό,τι σήμερα καλούμε ομοφυλόφιλη αγάπη, ικανοποιητική για τις ποιμαντικές φροντίδες του 21ου αιώνα και πλήρως συμβατή με το ασκητικό ήθος της ορθόδοξης ζωής για όλα».

Το περιοδικό The Wheel (Ο Τροχός) [4]

Το περιοδικό The Wheel παρουσιάζεται ως ένα περιοδικό ορθόδοξης χριστιανικής σκέψης. Επιδιώκει, όπως το ίδιο λέει, να αρθρώσει το Ευαγγέλιο έξυπνα και εποικοδομητικά για τον 21ο αιώνα -μία πλουραλιστική περίοδο, η οποία φέρνει την χριστιανοσύνη αντιμέτωπη με νέες και μοναδικές προκλήσεις, που απαιτούν μία δημιουργική φαντασία της κοινωνικής της ταυτότητας και του ρόλου της σε δημόσιο λόγο. Διαμέσου της ποικιλίας των προσεγγίσεων «Ο Τροχός» στοχεύει να κινηθεί πέρα από τις τρέχουσες πολώσεις της Ορθόδοξης Εκκλησίας. Αρχισυντάκτης είναι η **Inga Leonova**, αρχιτέκτων και συγγραφέας, γνωστή ακτιβίστρια υπέρ των ομοφυλοφίλων και δημιουργός μας προ-ομοφυλοφιλικής ομάδας στο Facebook.

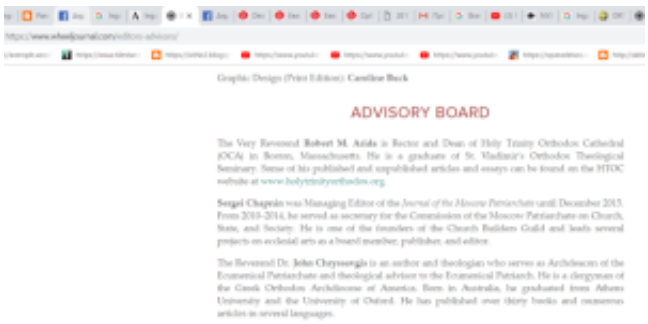

Στην συμβουλευτική επιτροπή του περιοδικού «Ο Τροχός – The Wheel» βρίσκεται και

ο Ιωάννης Χρυσαυγής, αρχιδιάκονος του Οικουμενικού θρόνου.

Στη συμβουλευτική επιτροπή του περιοδικού «Ο Τροχός The Wheel» βρίσκεται και ο Παντελής Καλαϊτζίδης, διευθυντής της Ακαδημίας «θεολογικών» σπουδών Βόλου.

Το τεύχος 13/14 (Άνοιξη – Καλοκαίρι 2018) του περιοδικού The Wheel [5]

Το διπλό τεύχος 13/14 (Άνοιξη – Καλοκαίρι 2018) του περιοδικού «Ο Τροχός», όπως το ίδιο γράφει, αποδέχτηκε την πρόταση του πατρός **Andrew Louth** για ένα τεύχος που θα εστιάζει τη συζήτηση στο φύλο, τη σεξουαλικότητα και το σεξ μέσα στο ευρύ πλαίσιο της θεολογικής ανθρωπολογίας. Έτσι κάλεσε τον πατέρα Andrew Louth, ομότιμο καθηγητή Πατερικών και Βυζαντινών σπουδών στο Πανεπιστήμιο Fordham στις ΗΠΑ, Αρχιερέα της Επισκοπής του Σουρόζ (Ρωσικής Ορθόδοξης Εκκλησίας) και συνεργάτη του Τροχού, να γίνει ο προσκεκλημένος αρχισυντάκτης του τεύχους αυτού. Γενικός τίτλος και κύριο θέμα: Να είσαι Άνθρωπος. Το τεύχος προλογίζει ο **Μητροπολίτης Διοκλείας Kallistos Ware**. Μερικοί από τους δεκαπέντε τίτλους του τεύχους αυτού είναι χαρακτηριστικοί και δείχνουν τη στόχευσή του: Ενσάρκωση και ανθρωπολογία. Σεξ, γάμος και θέωση -Ιησούς Χριστός και γάμος ομοφυλοφίλων- Η Ορθόδοξη Εκκλησία. Σεξουαλικός προσανατολισμός και ταυτότητα φύλου -Σεξουαλικά παραδείγματα στην Ορθόδοξη Εκκλησία.

Τη συμμετοχή και τις απόψεις του Μητροπολίτου Καλλίστου σχολίασαν πολλοί ορθόδοξοι κληρικοί και θεολόγοι [6,7,8]. Πρώτον, γιατί επέλεξε να γράψει τον πρόλογο στο συγκεκριμένο τεύχος του συγκεκριμένου περιοδικού, του οποίου, κατά τον πατέρα **Lawrence Farley** [6], η συντακτική και συμβουλευτική επιτροπή περιλαμβάνει άτομα γνωστά για την επιθετική ομοφυλοφιλική τους ατζέντα. Στην πραγματικότητα, το περιοδικό αυτό είναι ένα μέσο προώθησης μιας ομοφυλοφιλικής ατζέντας στην Ορθόδοξη Εκκλησία. Δεύτερον, γιατί με το ευρύτερο κύρος του έδωσε αξιοπιστία στα γραφόμενα στο περιοδικό. Τρίτον, γιατί στον πρόλογό του θέτει υπό μορφή ερώτησης το ζήτημα εάν είναι δίκαιο για την Ορθόδοξη Εκκλησία να

επιβάλλει σε άτομα με ομοφυλόφιλο προσανατολισμό και με σταθερή και με πιστότητα σχέση το βαρύ φορτίο να μην μπορούν να τελέσουν γάμο. Κατά τον πατέρα **Juvenaly Repass** [7] ο καθαρός υπαινιγμός της άποψης αυτής είναι ότι θα πρέπει η κατηγορία αυτή των ομοφυλοφίλων να μπορούν να τελέσουν γάμο ή να έχουν κάποιας μορφής ευλογία της Εκκλησίας, αλλά αυτό φυσικά δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό από την Ορθόδοξη Εκκλησία.

Τελικά που στοχεύουν αυτές οι δραστηριότητες των ορθόδοξων θεολόγων; Είναι απλά ακαδημαϊκή ενασχόληση ή οδηγούν κάπου αλλού; Την απάντηση δίνει ο ορθόδοξος ιερέας Lawrence Farley σε ανάρτησή του στο διαδίκτυο [6], όπου γράφει: «**Στον ακαδημαϊκό χώρο επιτρέπονται όλες οι ερωτήσεις, και ο πειραματισμός και η ώθηση των ορίων είναι η νόρμα. Όλες οι ερωτήσεις είναι ανοικτές ερωτήσεις. Τίποτε δεν είναι κατασταλαγμένο και το κάθε τι είναι ανοικτό σε αναθεώρηση. Και ενώ αυτός ήταν πάντοτε ο ακαδημαϊκός δρόμος, αυτός ουδέποτε υπήρξε και δεν μπορεί να είναι ο δρόμος της Εκκλησίας. Στην Εκκλησία δεχόμαστε την αλήθεια, όχι από πειραματισμό, αλλά από αποκάλυψη, και μία σειρά ζητημάτων δεν είναι εκ των πραγμάτων ανοικτά σε αναθεώρηση. Για τα τελευταία 150 χρόνια η κατρακύλα των διάφορων εκκλησιών στον φιλελευθερισμό και την αποστασία, πάντοτε συνέβαινε κάτω από τον ισχυρισμό ότι οι φιλελεύθεροι αποδομητές ξεκινούν απλά συζητήσεις και θέτουν ερωτήσεις και πειραματίζονται με νέους τρόπους σκέψης. Αλλά πάντοτε η συζήτηση φαίνεται να κατέληγε στη διάβρωση της παραδοσιακής πίστης και πράξης. Σκοπός τους ουσιαστικά είναι να αποδομήσουν την υπάρχουσα Ορθόδοξη Παράδοση και να προσφέρουν στους πιστούς ό,τι ο Απόστολος Παύλος θα αποκαλούσε το 'άλλο ευαγγέλιο'**».

«**Αι ημέραι πονηραί εισί**» **και απαιτούν ενημέρωση, εγρήγορση και πνευματική αντίσταση και αντίδραση σε ό,τι παράδοξο και μη συμβατό με την ορθόδοξη παράδοση λέγεται και γράφεται από κάποιους σύγχρονους ορθοδόξους, ακαδημαϊκούς κυρίως, θεολόγους για θέματα ανθρώπινης σεξουαλικότητας, ομοφυλοφιλίας και ταυτότητας φύλου.**

---

1. ORTHODOX PASTORS, THEOLOGIANS GATHER IN AMSTERDAM TO DISCUSS THEIR VIEWS ON ISSUES OF SEXUALITY
2. The Amsterdam Symposium: An Abuse of Authority?
3. FORDHAM UNIVERSITY'S ORTHODOX CENTER RECEIVES GRANT TO STUDY LGBTQ RIGHTS

4. Περιοδικό THE WHEEL (about)
5. Περιοδικό THE WHEEL (τεύχος 13/14)
6. METROPOLITAN KALLISTOS AND THE WHEEL
7. Met. Kallistos Ware Comes Out for Homosexual “Marriage”
8. Orthodox Priests Challenge Met. Kallistos Ware’s Views of Monogamous Homosexual Relationships

[Πηγή: Περιοδικό «Η Δράση μας» Έτος ΝΖ’ ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2018 Τεύχος 563 (σελ. 346-349)]

Αντιγραφή / επεξεργασία Φαίη για το ΑΒΕΡΩΦ.